

Iz življenja kamnov. A. Fersman — P. Janez Žurga, Kosmos, Jugoslovanska knjigarna 1935. — Knjiga je sicer izšla v znanstveni zbirki, vendar je pisana tako poljudno in prijetno, da jo lahko vzame v roke tudi že vsak mladi čitatelj »Vrtca«. V prav izredno živahni, ponekod kar v povestni obliki nam pisatelj piše o najdiščih kamnov na širni naši zemlji, vmes vključuje opise popótovanj, omenja in naveda bajke in zapiske o kamnih, o zbirkah in muzejih, o zgradbi kamna in sveta sploh, o njihovem postanku in zgodovini, o kristalih in dragocenih rudah, o čudih v mrtvi naravi in podobno, pa zlasti o službi, ki jo opravlja kamen v človekovem delovanju in nehanju. Spis pojasnjuje tudi številne slike.

Slovenski pravopis. A. Breznik in F. Ramovš. Znanstveno društvo, Ljubljana 1935. Vprav po petnajstih letih smo Slovenci zopet dobili toliko zaželeni pravopis, ki obsega 24 strani pravopisnih pravil in 300 strani besed (20.000), ki jih pisca tolmačita glede na izreko in pisavo. Knjižico bo rabil prav vsak izobraženec, pa

prav tako že činitelji našega mladinskega lista, ki hodijo v višjo narodno šolo, še bolj pa dijaki iz prvega in drugega gimnazijskega razreda. Pravopis je končno veljavno določil mnogo besed, ki smo jih doslej pisali na prav različne načine, marsikaj pa je pustil odprto, ker je naš slovenski pravopis pač stvar dogovora in rabe. Knjiga je sicer za našo mladino precej draga, pa naj jo prav gotovo naroče vse šolske knjižnice, kjer bo na razpolago vsem.

Sveta Angela Merici in njeno delo. Spominska knjiga ob štiristoletnem jubileju uršulinskega reda. 1535—1935. Knjiga nam popisuje življenje in delo sv. Angele iz Brescije, kjer je ustanovila red sv. Uršule, in zgodovino istega reda s posebnim pogledom v našo kraljevino in zlasti na Slovensko. Pisateljica M. Klementina Kastelec nas seznani s širokim blagodejnim vzgojnim in kulturnim vplivom tega reda, ki je zlasti po 1782 premnogo koristil slovenskemu šolstvu. Knjižico zlasti priporočamo našim deklicam. Kupi si jo lahko vsaka, saj stane le 12 Din. F. J.

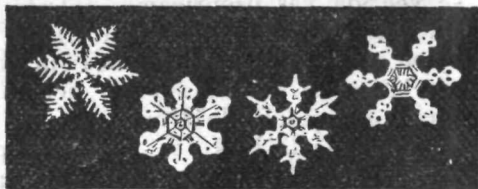
Zanimivosti

Poplačana uslužnost.

Leta 1910. so v trgu Schwarzachu ob turski železnici postavili spomenik kardinalu knezu Frideriku Schwarzenbergu, ki je bil nadškof v Salzburgu in velik dobrotnik dežele. Sv. mašo je daroval kardinal Katschthaler, ki je v nagovoru povedal tole črto iz življenja velikega kneza: Ko je ta nekoč v gorski dolini hotel posvetiti kapelico, so pogrešili hostijo za sv. mašo. Poslali so ministranta ponjo v kraj, ki je bil oddaljen tri ure po poti sem in tja. Čez eno uro je že deček prisopihal nazaj. Škof je bil ves ginjen. Mati ga je nato zaprosila, naj sprejme ministranta v malo semenišče, pa ji je z veseljem ugodil. Deček je dovršil srednjo šolo, postal duhovnik, škof, nadškof in kardinal — Katschthaler.

O snežinkah. Vsi se veselimo dneva, ko prvič sneži! Kako prijetno je zdajle v decembru sedeti pri topli peči in opazovati skozi okno snežinke, ki plešejo po zraku in se počasi spuščajo na zemljo. Tu posade drevesom klobuke na glavo, ognje strehe s finim belim plaščem, na mater zemljo pa polože lepo belo odejo, da je ne zebe... In sedaj pride na vrsto naše zimsko veselje: kepanje, sankanje, smučanje! — Nedavno me je vprašal prijateljček iz osnovne šole, kako neki nastane prelepa snežinka. Dejal mi je, da je

sam tega mnenja, da se v mrzlem ozračju strnejo majceni delci vodé v ledene kristale — pa je snežink brez števila tu! Pa ni imel povsem prav! Ti ledeni kristalčki namreč ne bi padli na zemljo kot snežinke, ampak le kot ledene kepice. Saj se to v resnici včasih zgodi! Ko nastaja sneg, se ne združujejo majceni vodni delci v ledene kristale, ampak v zračnih višavah plavajoči hlapi se strdijo neposredno. Tako nastala prav majčkena

ledena pikica začne radi svoje teže padati in se združuje med padanjem z drugimi enakimi pikicami, dokler končno iz tega združevanja ne nastane — snežinka. Glejte, na stotisoče takih majhnih pikic je potreba, da sestavijo šele — eno samo snežinko! In ta snežinka dobi krasno, umetno obliko. Kakšen umetnik je narava: ta snežinka ima obliko šestžarne zvezdice, ona šesterokotnega lista. Tiste ledene majčkene pikice so tem manjše, čim mrzlejšje je. Zato vidimo tudi sami,